

europęjskie
centrum
solidarności

Załącznik nr 4
do Regulaminu Konkursu ofert
na najem pomieszczenia przeznaczzonego na Sklep Muzealny
w budynku Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku
wraz ze sprzedażą internetową.

Merytoryczne założenia działalności Europejskiego Centrum Solidarności

Gdańsk to miejsce, którego znaczenie dla współczesnej historii Polski i Europy trudno przecenić. Tu rozpoczęła się II wojna światowa i tu narodziła się Solidarność, największy ruch społeczny w historii dwudziestowiecznej Europy, który zapoczątkował proces demontażu systemu komunistycznego w tej części świata. Europejskie Centrum Solidarności powstało w miejscu przepelnionym symboliką – na terenie Stoczni Gdańskiej, tuż przy pomniku Poległych Stoczniovców 1970 upamiętniającym krwawy Grudzień '70 i Bramie nr 2, która w latach 80. stała się symbolem sprzeciwu ludzi wobec komunistycznej władzy. I wreszcie nieopodal Sali BHP, gdzie 31 sierpnia 1980 roku Międzyzakładowy Komitet Strajkowy podpisał porozumienie z rządem PRL, które tak trwale naruszyło dotychczasowy ład społeczno-polityczny PRL.

Uroczyste podpisanie Aktu Erekcyjnego ECS miało miejsce w 25 rocznicę podpisania historycznego porozumienia, 31 sierpnia 2005 roku, na placu Solidarności między historyczną Bramą nr 2 a miejscem, w którym zaplanowano budowę ECS. „(...) Aby ten żywy pomnik – symbol zwycięstwa pokojowej rewolucji Solidarności stanowił światowe centrum krzewienia idei wolności, demokracji i solidarności” – zgodnie proklamowało 29 sygnatariuszy, w tym 22 ówczesnych premierów i prezydentów państw.

Europejskie Centrum Solidarności (ECS) to wyjątkowo ambitny projekt, instytucja w nowej formule: to nie tylko muzeum promujące wiedzę o Solidarności i opozycji antykomunistycznej w Polsce i Europie, ale także centrum dialogu o współczesnym świecie. ECS jest miejscem, w którym historia spotyka się z przyszłością, zgodnie z misją Centrum: Poznaj historię, zdecyduj o przyszłości.

Ambicją instytucji jest stworzenie w ECS środkowoeuropejskiej agory, miejsca spotkań obywateli, którzy czują się odpowiedzialni za rozwój demokracji w Europie. Chcemy inspirować debaty nad stanem społeczeństwa otwartego, nad tożsamością wspólnot demokratycznych, nad problemem sprawiedliwości społecznej. Ważnym celem ECS jest także promocja idei wolności i solidarności w państwach autorytarnych.

europęjskie
centrum
solidarności

Budynek

Do międzynarodowego konkursu architektonicznego na projekt budynku ECS przystąpiło 58 pracowni architektonicznych z całego świata. Sąd Konkursowy za najlepszą uznał propozycję gdańskich architektów z pracowni Fort.

W zamierzeniu autorów projektu nowy budynek ECS ma się stać przedłużeniem historii, jaką upamiętniają pomnik Poległych Stoczniovców, Brama nr 2 dawnej Stoczni Gdańskiej im. Lenina i stojąca nieopodal Sala BHP.

Ściany zewnętrzne budynku i część wewnętrznych obłożono blachą CORTEN o rdzawym kolorze, nawiązującym do elementów kadłubów stoczniovcych – można odnieść wrażenie, że ściany się poruszają, pierwsza pęka w połowie i przechyla się, a za nią idą kolejne.

Budynek ECS mieści wiele funkcji – muzealną, archiwalną, audytoryjną, edukacyjno-warsztatową, biblioteczną, naukową i kulturalną. Gdańsk zyskuje również nową przestrzeń publiczną, w nowym budynku mieszczą się również bar, restauracja, kawiarnia, przestronny ogród zimowy oraz sklepik z odpowiednio wyselekcjonowanym asortymentem pamiątek i publikacji.

Wystawa stała

Sercem ECS jest wystawa stała upamiętniająca rewolucję Solidarności i upadek komunizmu w Europie, wokół niej ogniskuje się praca ośrodka edukacyjnego, centrum badawczo-naukowego, archiwum, biblioteki i mediateki.

Historia ruchu Solidarność i zmiany, jakie dokonały się pod jego wpływem w Europie Środkowo-Wschodniej, przedstawione są w siedmiu wystawowych salach usytuowanych na pierwszym i drugim piętrze Europejskiego Centrum Solidarności – łącznie niemal 3 tys. metrów kwadratowych. Na wystawie prezentujemy ok. 1800 obiektów – pamiątek, zdjęć, dokumentów, rękopisów, map, wydawnictw podziemnych, jak również materiałów filmowych i dźwiękowych.

Wystawa czasowa w obrębie lokalu sklepu muzealnego

Przestrzeń ECS jest wykorzystywana również na organizację wystaw czasowych. Oprócz dedykowanej im sali położonej na lewo od obszaru foyer, organizowane są one również w obszarze ogrodu zimowego lub antresoli obok audytorium. Łatwość organizacji niewielkich wystaw czasowych oraz duże zainteresowanie nimi spowodowały, że od momentu otwarcia obiektu ECS odbyło się ich już kilka. Tym samym, wobec planowanego wykorzystania sali wystaw czasowych na wystawę Muzeum II Wojny Światowej, a następnie na wystawę

Europejskie
centrum
solidarności

tworzoną przez ECS, powstało zapotrzebowanie na przestrzeń wystawienniczą o wielkości ok. 100 m², której wykreowanie możliwe jest w obszarze sklepu muzealnego. Przestrzeń ta w pierwszej kolejności wykorzystana zostanie do prezentacji wystaw, które już wcześniej prezentowano w innych częściach ECS, a po ich stworzeniu do wystaw dedykowanych do prezentacji w tej przestrzeni. Obecność bezpłatnej wystawy w sklepie muzealnym może również wygenerować dodatkowy przepływ gości przez jego część handlową, co może generować dodatkowe przychody z zakupu.

Książki w sklepie ECS – założenia ogólne

Książki dostępne w sklepie powinny dotyczyć zarówno tematyki wystawy stałej i wystaw czasowych, jak też aktywności ECS dotyczących szeroko rozumianego kształtowania się współczesnego społeczeństwa obywatelskiego i kultury demokratycznej. Oferta książkowa ma opierać się przede wszystkim na publikacjach wydawnictwa ECS oraz aktualnych ważnych publikacjach na rynku księgarskim wybranych i zaakceptowanych przez pracowników merytorycznych ECS. Na ofertę książkową w sklepie powinny składać się zarówno rodzime jak i zagraniczne publikacje, zarówno w języku polskim, jak też w innych językach. Ich dobór ma sprawić, że sklep uzyska charakter księgarni fachowej, prezentującej i rozwijającej spektrum celów statutowych ECS i uwzględniającej odbiorców zagranicznych.

Zakres tematyczny oferowanych w sprzedaży publikacji odnosi się m.in. do takich dziedzin wiedzy jak historia, historia społeczna, teoria społeczna i polityczna, socjologia, filozofia społeczna i polityczna, ekonomia, kulturoznawstwo, nauki polityczne, literaturoznawstwo. Powinien on obejmować przede wszystkim następujące problemy:

- historia ruchu społecznego i związku zawodowego Solidarność
- historia powojennej opozycji demokratycznej Polski oraz Europy Środkowej i Wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem lat 70-tych i 80-tych
- kształtowanie się kultury niezależnej w Polsce oraz Europie Środkowej i Wschodniej obejmującej m.in. takie dziedziny jak teatr, muzyka, sztuki plastyczne, literatura
- proces transformacji ustrojowej związany z upadkiem komunizmu na przełomie lat 80-tych i 90-tych i jego konsekwencje polityczne, społeczne, ekonomiczne oraz kulturowe dla Europy i świata
- sytuacja geopolityczna Polski oraz Europy Środkowej i Wschodniej po II wojnie światowej
- historia idei solidarności
- teoria i praktyka zmiany społecznej we współczesnych społeczeństwach Europy i świata, ze szczególnym uwzględnieniem nowych ruchów społecznych

Europejskie
centrum
solidarności

- kształtowanie się społeczeństwa obywatelskiego oraz współczesne problemy partycypacji, aktywizacji i integracji społecznej
- kształtowanie się współczesnej kultury demokratycznej oraz wyzwania kulturowe i cywilizacyjne, przed którymi stają społeczeństwa XXI wieku
- współczesne problemy i rola związków zawodowych w nowoczesnych społeczeństwach
- proces integracji i tworzenia tożsamości europejskiej na przełomie XX i XXI wieku
- ekonomia społeczna i koncepcje zrównoważonego rozwoju społeczeństw współczesnych

Ponadto w ofercie powinny znaleźć się następujące publikacje związane z ww. problematyką:

- książki dla dzieci i młodzieży
- materiały edukacyjne i dydaktyczne (w tym m.in. podręczniki)
- eBooki, audiobooki
- materiały filmowe (w tym dokumentalne) na różnych popularnych nośnikach i formatach zapisu
- biografie
- przewodniki i poradniki
- literatura faktu (relacje, pamiętniki, wspomnienia)
- literatura piękna
- książki dotyczące sztuki (w tym wydawnictwa albumowe)
- wydawnictwa akademickie
- prasa specjalistyczna
- zakładki
- plakaty